

maradnak meg. A vegyi hatásokat súlyosbítja, hogy az agyagos föld még a levegőt is elzárja a mélyebb rétegektől, amellyel megszűnik a szerves anyagok bomlása. Fodor István szerint mindezekért fel kell számolni a Schönborn-Buchheim familia által építtetett lápi csatornákat, helyettük vulkanikus vízgazdálkodást bevezetni, melyet a sokkal mélyrehatóbb biokémiai ráhatás segítségével felélénkíthetnek a moszatok és az algák. Ezen kívül a vizek életét bennük lebegő élő szervezetekkel – planktonokkal – kell gazdagítani.³⁰

Fodor István professzor úgy látja, hogy az elsődleges növénytakaró helyreállításával párhuzamosan javítani kell a mocsár vízháztartásán is. Ehhez négy vízpótlási hely jöhet számításba: Fornos község határában, a láp főágán, a Mérce-kanálison, a Beregújfalui határában fakadó források, helyi nevükön „kutak” és a Kis-Borzsa folyó vize. A láp e vízforrásokkal való feltöltése hatásos serkentője lehetne a növénytakaró fejlődésének, a tógazdaságok létesítésének, ugyanis ismeretes a mérgező vulkáni kigőzölgések semlegesítésének a módja. Mindent egybevetve, van lehetőség ökológiailag is megbízható módon jelentős gazdasági eredmény elérésére a Szernye-mocsár területén.³¹ A neves botanikus azt is szorgalmazza, hogy „a természetbarátok alapszervezeteinek és a járási szervezetnek minél előbb fel kellene kutatni az ősi állapothoz közeli mocsári foltokat. Az itt lévő növényzetet védelmükbe kellene venni, mint a bennünket övező természet történelmi emléket.”³²

Jelenleg már szinte egyetlen őshonos bokorcsoport, vízfolyás, lápfelület sem található a hajdani Szernye-mocsár területén. A vadon élő állatok, a vízi madarak szinte teljesen eltűntek. Ma már kivételes esetnek számít, ha valaki tavasszal egy vadkacsafészekre akad. A vadlibák és darvak sem szállnak le a hajdanvolt lápra, tovaszállnak. Gáton például már csak az idős helyi vadászok – *Bakos Lajos, Molnár Ignác* – emlékeznek arra, hogy évtizedekkel ezelőtt milyen gyakran lőttek ezekből a szárnyasokból.³³

A Szernye-mocsár teljes lecsapolásával napjainkra a természeti körülmények gyökeresen megváltoztak, a hajdani lápi életmód ma már csak történelmi módszerekkel kutatható és rekonstruálható.

Botlik József

HÍREK

Az ózdi Lajos Árpád Honismereti Kör rendkívüli közgyűlést tartott abból az alkalomból, hogy a közelmúltban tragikus hirtelenséggel elhunyt Nagy Károly helytörténész, a Honismereti Kör kiváló vezetője. A megjelenteket Horváthné Gulyás Erzsébet a Bükk Művelődési Ház igazgatója, a Kört fenntartó intézmény vezetője köszöntötte, méltatva Nagy Károly érdemeit, majd javasolta ügyvezető elnök választását. A javaslatot a tagság megvitatta és elfogadta. A Honismereti Kör ügyvezető elnöke lett *Kurucz János* nyugdíjas üzemmérnök. Az elnökség tagjai: *Dobosy László, Döbör Istvánné, dr. Csízi Zoltánné, Bánfalvi Lászlóné, Kurucz János, Tankáné Mák Zsuzsanna, Talján Zoltán, Gázsikné Kovacsics Erzsébet*.

Kurucz János megválasztását követően megköszönte a tagság bizalmát, majd ismertette a Kör előtt álló legfontosabb feladatokat. Íme ezekből néhány: ki kell írni a XXI. Ózdi Honismereti Pályázatot; el kell készíteni a munka- és programtervezetet, annak várható költségtervét; meg kell erősíteni a Nagy Károly által kiépített és fenntartott hazai és külföldi kapcsolatokat; ki kell dolgozni a Kör új alapszabályát; folytatni kell az eddigi elkötelezettségek szerinti hagyományápolást; folytatni kell a tárgyi emlékek felkutatását, gyűjtését; a Kör megalakulásának 40. évfordulója (2002) méltó megünneplésére el kell kezdeni a felkészülést, többek között egy kiadvány megjelentetésével.

Az elhangzottak után *dr. Rémias Tibor*, a Megyei Honismereti Egyesület nevében sok sikert kívánt a Kör munkájához a további jó együttműködés reményében.

Kerekgyártó Mihály

³⁰ Fodor István: Még egyszer... uo.

³¹ Fodor István: A lecsapolással... uo.

³² Fodor István: A Fekete- vagy Szernye-mocsár. I. M. 38. old.

³³ Bak Viktor személyes közlése.